

We Lwowie, dnia 9. lipca 1909.

Aleg 488

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o zarządzie krajowym Składem publicznym, połączonym ze Składem wolnym w Krakowie.

Wysoki Sejmie!

Załatwiając sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego z zarządu krajowym Składem publicznym, połączonym ze Składem wolnym w Krakowie za czas od 1-go listopada 1906 do 30 go kwietnia 1908, powziął Wys. Sejm na posiedzeniu dnia 3-go listopada 1908 między innymi następujące uchwały:

I. Sejm wstawia do budżetu krajowego Składu publicznego w Krakowie na roboty adaptacyjne w budynkach Składów jako wydatek nadzwyczajny kwotę 7.700 K do budżetu na rok 1908, a do budżetu Składów na rok 1909 kwotę 12.500 K z tem, iż z tych robót mają być wykonane jedynie nagle i nieuniknione, a wszystkie inne tylko wtedy, jeśli by zapewnione było, iż wskutek przesunięcia dworca kolejowego ku Krowodrzy nie zajdzie potrzeba przeniesienia składu na inne miejsce.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by zbadał dokładnie wszystkie przyczyny obecnych niedomagań funkcjonowania krajowego Składu publicznego w Krakowie a szczególnie przyczyny słabego w nim ruchu, obmyślił wszechstronne środki zaradcze, zwłaszcza w kierunku urządzeń technicznych, przyspieszenia i uproszczenia manipulacji, akwizycyi klientów, zaliczkowania towarów i wydawania warrantów, zmiany opłat za manipulację, uzyskania ulg i udogodnień kolejowych i t. p. i z poczynionych na tej podstawie zarządzeń zdał Sejmowi sprawę względnie — o ile zarządzenia takie przekraczałyby kompetencję Wydziału krajowego — przedstawił Sejmowi wnioski na najbliższej sesyi.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by zbadał sprawę zakładania stowarzyszeniowych domów składowych w różnych okolicach kraju, połączonych z taniem, wydatnem i dogodnem zaliczkowaniem towarów oraz z organizacją skupu i wspólnej sprzedaży różnych produktów gospodarstwa wiejskiego niemniej jak wspólnego zakupu przedmiotów pomocniczych w gospodarstwie wiejskiem, i przedstawił Sejmowi wnioski na najbliższej sesyi.

W szczególności należy zbadać, czy takich instytucyi nie możnaby oprzeć częściowo o Kółka rolnicze tudzież o kasy raiffeisenowskie.

Z powodu uchwały Wys. Sejmu objętej punktem I, Wydział krajowy starał się przede wszystkim o zebranie ile możności jak najdokładniejszych informacji co do przyszłego dworca towarowego w Krakowie.

Komisya w sprawie oznaczenia szczegółowego gruntów, które mają być zajęte pod nowy dworzec towarowy w Krakowie nie odbyła się dotąd i termin jej nie został jeszcze oznaczony, wszelako wydaje być pewnem, że realność słu-

żąca obecnie za skład publiczny po wybudowaniu nowego dworca towarowego nie będzie mogła służyć dalej za skład publiczny, ponieważ przesuwanie wagonów z dworca do składu i odwrotnie będzie połączone, obok czynności manipulacyjnych, które wymagać będą więcej jeszcze czasu niż obecnie, z kosztami (2—4 korony od wagonu) które będą odstręczać klientelę. Wszakże do oddania na użytek publiczny nowego dworca towarowego nie przyjdzie, nawet w razie największego pośpiechu, prędzej jak za 2½ do 3 lat. Wydział krajowy wobec tego w myśl uchwały Wys. Sejmu polecił przeprowadzić roboty konserwacyjne potrzebne celem utrzymania budynków składu w stanie użytecznym a dalej idących adaptacji zaniechać.

Projektowanymi robotami objęte zostały tylko te, które wykonane być muszą, aby zachować budynki kraj. Składu publicznego od zniszczenia. Do tych należą przede wszystkim: nowe pokrycia dachu papą w magazynie cłowym, gdyż mimo dokonanych dotychczas pomniejszych napraw, dach w kilkunastu miejscach przecieka, powodując znaczne szkody w złożonym zbożu w obu kondygnacjach magazynu i zmusza zarząd Składu do przesuwania zboża z jednego miejsca na drugie.

Nadto we wszystkich budynkach magazynowych potrzeba naprawy i uzupełnienia rynien dachowych i danie nowych rur spustowych, oraz naprawy peronów ładowniczych, które z powodu braku lub nieszczelności rynien są bardzo zniszczone.

Wykonanie tych robót kosztem 3.150 K 05 h oddane już zostało w przedsiębiorstwo i Wydział krajowy reskryptem z d. 3. lipca b. r. L. 71361 wezwał Dyrekcyę kraj. Składu publicznego w Krakowie do czuwania nad tem ażeby roboty te wykonane zostały najdalej do 15. września 1909 r.

Prócz tych robót zachodzi potrzeba połączenia z kanałem miejskim rynsztoków między magazynami, w których dla braku odpływu, woda i błoto się gromadzi. Plan i kosztorys wraz z konsensem Magistratu m. Krakowa na to połączenie ma być dopiero przez Dyrekcyę Składu przedłożony, zatem koszt tych robót nie jest Wydziałowi krajowemu dotychczas znany.

Decyzya o tem, co się stanie z realnością Składową po wybudowaniu nowego dworca towarowego, nie może być już obecnie powzięta, wszelako Wydział krajowy przygotowuje materiał do tej decyzji i już dziś gotów jest rozpatrzyć oferty jeśliby w przedmiocie tej realności były wniesione a wiadomo że reflektantów nie braknie, choćby koleje państwowe nie chciały nabyć tej realności.

W sprawie powziętych przez Wys. Sejm uchwał objętych punktami II. i III. Wydział krajowy zasięgnął przede wszystkim opinii stałego komitetu doradczego, ustanowionego dla kraj. Składu publicznego w Krakowie. W tym celu odbyło się w dniu 21. czerwca b. r. posiedzenie komitetu, na którym zastanawiano się nad tem, jakie ulepszenia w zarządzie mogłyby być zaprowadzone poza znaczniejszem przebudowaniu urządzeniem drugiego toru i t. p. zmianami, które ze względu na bliskie przeniesienie dworca towarowego należy uznać za wykluczone. W tej mierze idąc za porządkiem wskazówek zawartych w sprawozdaniu komisji sejmowej gospodarstwa krajowego:

a) komitet uznał że pozyskiwanie klientów dla Składu zapomocą płatnego akwizytora nie byłoby dla kraj. Składu odpowiednim i w danych warunkach nie przyniosłoby oczekiwanych korzyści. Idąc jednak za intencją sprawozdania kom. gosp. kraj. doradza Komitet, aby Dyrekcyja Składu wydała, ewentualnie ponawiała okólnik do banków, do kupców miejscowych i zamiejscowych, którzyby mogli być klientami Składu z załączeniem taryfy i uwiadomieniem o korzyściach jakie używanie Składu przynosi. Z opustów dla kupców oddających większe ilości towaru na Skład w ciągu roku Komitet obiecuje sobie znaczących korzyści.

b) co się tyczy taryfy, to Komitet jeszcze raz porównał obecną taryfę z taryfami innych Składów i uznał ją za odpowiednią, nie jednokrotnie niższą zwłaszcza przy opłatach od manipulacji. Otręby traktowane są tak samo jak zboże w opłatach składowych i podług wagi. Uwzględnić w opłatach niższej ceny otrąb nie pozwala mała pojemność Składu. Opłaty manipulacyjne są takie jak przy zbożu chyba z tym wyjątkiem że przy otrębach jest więcej worków.

c) O uzyskanie możliwych ulg w opłatach za manipulację kolejową należy czynić starania.

d) co do zaliczkowia warunków komitet zauważył, że prywatni kapitałiści, obznajomieni specjalnie z handlem zbożowym udzielają zaliczek aż do 90% wartości, czego bank krajowy nie jest w stanie czynić i na tem polu konkurować nie może.

Przy końcu posiedzenia komitet zastanawiał się nad możliwością zużytkowania realności Składowej w razie gdyby Skład w niej nie istniał a w szczególności nad myślą wynajęcia jej w całości cenntralnemu tow. handlowemu za Skład hurtowny towarów kolonialnych Komitet prosił Szefa Dep III. Wydziału krajowego aby zasięgnął prywatnie informacyi u Szefa sekcyi Br. Bankensa co do kosztów manipulacyi kolejowej między nowym dworcem towarowym i realnością Składową i podał wynik do wiadomości Komitetu i ewentualnych reflektantów na wynajęcie.

Wydział krajowy podzielaając zapatrywania wyrażone przez Komitet doradczy, postanowił poczynić starania o uzyskanie możliwych ulg w opłatach za manipulację kolejową. Idąc za zdaniem Komitetu doradczego Wydział krajowy polecił Dyrekcyi kraj. Składu publicznego w Krakowie, ażeby wydała i w kołach interesentów rozpowszechniła okólnik o korzyściach, jakie używanie Składu przynosi.

W kwestyi objętej punktem III. uchwały Wys. Sejmu, t. j. zbabania sprawy zakładania stowarzyszeniowych domów Składowych w różnych okolicach kraju Wydział krajowy nie omieszka zebrać potrzebne materyały przy udziale głównego Zarządu Kółek rolniczych oraz kraj. Biura patronatu dla spółek oszczędności i pożyczek i w miarę wyniku przeprowadzonych studyów przedłoży Wydział krajowy Wys. Sejmowi sprawozdanie.

Początek w urządzaniu domów Składowych opartych na stowarzyszeniach według ust. wy z 9. kwietnia 1873 zawiązanych uczyniony został w Bochni, gdzie taki dom założyła powiatowa spółka rolnicza wykazująca w r. 1908 obrót 678.000 kor., o czem bliższe szczegóły znajdują się w roczniku Reiffeisenowskim za r. 1908. Z doświadczeń domu Składowego w Bochni skorzysta Wydział krajowy przy dalszem traktowaniu tej sprawy.

Zamknięcie rachunków krajowego Składu publicznego za r. 1908, które przedkładamy równocześnie Wys. Sejmowi w sprawozdaniu Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków funduszy krajowych za rok 1908, wykazuje w wydatkach wynik korzystniejszy o 1983 kor. zaś w dochodach niekorzystniejszy o 1720 kor., zatem ogólny wynik jest korzystniejszy od budżetu o 263 kor.

Wydział krajowy przedkłada w końcu Wys. Sejmowi jako Aleg. I. ./ wykaz obrotu zboża, towarów i warrantów za czas od 1. maja 1908 do dnia 30. kwietnia 1909 i wnosi;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o zarządzie krajowym Składem publicznym, połączonym ze Składem wolnym w Krakowie.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

St. Badeni, w. r.

Sprawozdawca:

Dr. Tadeusz Pilat, w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Alegat I. do sprawozdania Wydziału krajowego do LW. 69.524/1909.

Obrót zboża towarów i warrantów

w Krajowym Składzie publicznym w Krakowie

za czas od dnia 1-go maja r. 1908. do dnia 30-go kwietnia 1909.

Obrót zboża i towarów za czas od 1-go maja r. 1908 do 30-go kwietnia 1909.

M i e s i ą c	Przyjęto zboża i to- warów	Wydano zboża i to- warów	Zapas z końcem każdego miesiąca
	cetnarów metryczn.	cetnarów metryczn.	cetnarów metryczn.
Zapas zboża na dniu 30-go kwietnia 1908	13908		
Maj rok 1908	3953	6558	11303
Czerwiec " "	3575	5101	9777
Lipiec " "	3128	7250	5655
Sierpień " "	2532	2631	5556
Wrzesień " "	5805	3983	7378
Październik " "	6123	4412	9089
Listopad " "	6957	5186	10860
Grudzień " "	22222	15256	17826
Styczeń rok 1909	6438	4939	19325
Luty " "	7901	8555	18671
Marzec " "	10573	12525	16719
Kwiecień " "	8870	14582	11007
Zapas na dniu 1-go maja r. 1909		11007	
	101985	101985	
Przyjęto od 1/5 1908 do 30/4 1909	88077		
Wydano dto. * dto	90978		
Obrót w czasie od 1/5 1907 do 30/4	179055	czyli wagonów 1791	

(wagonów tysiąc siedmset dziewięćdziesiąt jeden).

Obrót warrantów za czas od 1-go maja r. 1908 do 30-go kwietnia r. 1909.

Miesiąc	Wydano		Ściągnięto		Zapas z końcem każdego miesiąca	
	sztuk	ubezpieczenie wartości Koron	sztuk	ubezpieczenie wartości Koron	sztuk	ubezpieczenie wartości Koron
Zapas warrantów na dn. 30/4 1908	4	7100	—	—	—	—
Maj rok 1908	—	—	2	3600	2	3500
Czerwiec " "	—	—	—	—	2	3500
Lipiec " "	6	8400	—	—	8	11900
Sierpień " "	—	—	—	—	8	11900
Wrzesień " "	5	10400	4	9700	9	12600
Październik " "	3	4200	—	—	12	16800
Listopad " "	12	27800	—	—	24	44600
Grudzień " "	1	1400	—	—	25	46000
Styczeń rok 1909	3	4200	—	—	28	50200
Luty " "	—	—	—	—	28	50200
Marzec " "	1	3700	10	14000	19	39900
Kwiecień " "	—	—	9	14900	10	25000
Zapas na dniu 1-go maja r. 1909	—	—	10	25000		
	35	67200	35	67000		
Wydano od 1/5 1908 do 30/4 1909	31	60100				
Ściągnięto dto do	25	42200				
Obrót w czasie od 1/5 1908 do 30/4 1909	56	102300	czyli warrantów sztuk 56.			

(warrantów sztuk pięćdziesiąt sześć).

